

67-72-99/1
07.10.2019

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

доктора економічних наук, професора,
заслуженого працівника освіти України

БАТЧЕНКО ЛЮДМИЛИ ВІКТОРІВНИ

на дисертаційну роботу Жук Лілії Володимирівни

на тему «**ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК СИСТЕМ НАУКОВОЇ І
НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**»,

подану на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук
за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

Актуальність теми дисертації,

її зв'язок із науковими програмами, планами, темами

Сучасні темпи науково-технічного прогресу, що зумовили Четверту Промислову революцію та поширення економіки знань, водночас актуалізували потребу зміни існуючої парадигми розвитку освіти і науки. Заклади вищої освіти, зокрема університети, все частіше стають основними учасниками інноваційної інфраструктури, як з позиції генерування науково-технічних розробок, так і з позиції підприємницького розвитку. І це стосується не лише країн, де університети історично були осередками концентрування наукової і науково-технічної діяльності, а й країн, у яких університети розглядали, насамперед, як освітні заклади. Отже, одним з ключових питань сучасної економіки є налагодження ефективного управління науковою та науково-технічною діяльністю ЗВО, потреба щодо перегляду усталених підходів до формування та розвитку систем наукової та науково-технічної діяльності у закладах вищої освіти. Отже, актуальність обраної дисертантом проблематики не підлягає сумніву, а отримані результати є науково і практично значущими.

Актуальність теми дисертаційного дослідження підтверджена її відповідністю пріоритетним напрямам розвитку науки і техніки, визначеним Законом України на період до 2020 р., відповідно до якого автор виконувала науково-дослідні роботи в межах тематичного плану Національного університету «Львівська політехніка»: на кафедрі менеджменту і міжнародного підприємництва «Формування та розвиток систем наукових досліджень у вищих

навчальних закладах», номер державної реєстрації 0117U003812 (автор розробила концептуальні основи формування та розвитку систем наукової і науково-технічної діяльності в університетах, декомпозицію системи наукової і науково-технічної діяльності за підсистемами в межах різних ознак), «Розвиток міжнародних економічних відносин в умовах глобалізації та євроінтеграції», номер державної реєстрації 0117U001462 (автор обґрунтувала необхідність провадження ННТД як одного з ключових чинників розвитку міжнародної співпраці в умовах глобалізації), а також на кафедрі зовнішньоекономічної та митної діяльності «Проблеми формування систем менеджменту в умовах європейської інтеграції», номер державної реєстрації 0118U000346, (автор проаналізувала змістове наповнення систем). Результати та висновки проведеного дослідження дисертант використала у міжнародному проекті за участю Національного університету «Львівська політехніка» КА107, який фінансувався Європейським союзом в межах програми Erasmus+ (Жук Л.В. запропонувала методологічні положення з комплексного оцінювання наукової діяльності на засадах симптоматичної діагностики, довідка № 67-50-199 від 7 червня 2019 р.).

Достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі

Основні наукові положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи мають достатньо глибоке теоретичне, методологічне та емпіричне обґрунтування. Наукові результати дисертаційної роботи базуються на застосуванні системного підходу та положеннях визнаних методологічних доктрин і їх творчій модифікації щодо формування і розвитку систем наукової і науково-технічної діяльності у закладах вищої освіти, критичному опрацюванні законодавчої та нормативно-правової бази у сфері вищої освіти та наукової і науково-технічної діяльності, значної кількості робіт вітчизняних та іноземних вчених за проблематикою дисертаційного дослідження, а також глибокому аналізу результатів авторських досліджень.

Достовірність одержаних результатів полягає у тому, що наукові положення, висновки та рекомендації всебічно обґрунтовані, аргументовані та базуються на фундаментальних положеннях сучасної економічної теорії

(інституційної економіки, людського та інтелектуального потенціалу, теорії мотивації, теорії управління), працях українських та іноземних учених у галузі економіки знань, положеннях і нормах міжнародних та вітчизняних інституцій, статистичних даних.

В процесі роботи автор використала загальнонаукові методи (аналізу, синтезу, теоретичного узагальнення, структурно-логічного аналізу, порівняння) та специфічні: системний, еталонного аналізу, класифікації, метод аналізу ієрархій та метод зваженої суми оцінок критеріїв, економіко-математичного моделювання, графічні методи.

Це дає підстави стверджувати, що дисертація Жук Л.В. має достатнє науково-теоретичне, методологічне та емпіричне обґрунтування.

Структура дисертаційної роботи та зміст її основних положень

Структура та зміст дисертації узгоджуються з її назвою, метою і поставленими завданнями.

Основний текст дисертації викладено на 378 сторінках. Дисертаційна робота складається зі вступу, 5 розділів, висновків, 4 додатків, списку використаних джерел із 529 найменувань.

У першому розділі дисертації «Теоретико-методологічні засади формування та розвитку систем наукової і науково-технічної діяльності у закладах вищої освіти» (с.33-109) дисертант дослідила сутність і значення наукової і науково-технічної діяльності у закладах вищої освіти (с.33-52), навела характеристику методологічних засад та особливостей провадження наукової і науково-технічної діяльності (с.53-85), охарактеризувала етимологію та змістове наповнення систем наукової і науково-технічної діяльності (с.86-103).

У другому розділі «Концептуальні положення з формування та розвитку систем наукової і науково-технічної діяльності у закладах вищої освіти» (с.110-200) автор розробила модель системи ННТД у закладах вищої освіти, охарактеризувала моделі взаємодії підсистем системи наукової та науково-технічної діяльності, виокремлених за ознакою забезпечення (підсистеми нормативного забезпечення; кадрового забезпечення та інших суб'єктів ННТД, організаційного забезпечення, фінансово-економічного забезпечення, інформаційного забезпечення, матеріально-технічного забезпечення,

маркетингового забезпечення, метрологічного забезпечення). Дисертантом розкрито особливості взаємодії цих підсистем між собою, а також із компонентами зовнішнього середовища, представлено перелік функцій, що здійснюють компоненти кожної із підсистем щодо виконання НДР та підготовки докторів наук та докторів філософії (кандидатів наук) (с.110-175), удосконалено типологізацію систем наукової і науково-технічної діяльності (с.176-195).

У третьому розділі «Аналізування та оцінювання результативності систем наукової і науково-технічної діяльності закладів вищої освіти» (с.201-265) Жук Л.В. розвинула метод симптоматичної діагностики наукової і науково-технічної діяльності у закладах вищої освіти. В межах дослідження запропоновано та обґрунтовано найрепрезентативніші індикатори для діагностування стану системи ННТД університету; усі індикатори згруповано за підсистемами, виокремленими за функціональною спрямованістю, для кожного із індикаторів обґрунтовано нормативно-критеріальні значення (с.201-227). Дисертантом виконано порівняльне оцінювання систем наукової і науково-технічної діяльності вітчизняних ЗВО, які характеризуються великими та середніми системами наукової і науково-технічної діяльності (с.228-261).

У четвертому розділі «Інструментарій розвитку систем наукової і науково-технічної діяльності у закладах вищої освіти» (с.266-309) Жук Л.В. охарактеризувала особливості стимулювання розвитку систем наукової і науково-технічної діяльності у закладах вищої освіти (с.266-282), систематизувала критерії для преміювання науково-педагогічних та наукових працівників за наукові досягнення, які, на відміну від уже розроблених, доповнені такими критеріями, як наукове керівництво (консультування) здобувачами наукового ступеня доктора філософії (доктора наук) з числа іноземців; комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності, власником яких є ЗВО; отримання нагороди "Scopus Awards Ukraine" або "Web of Science Awards Ukraine" (с.280, рис. 4.2.). Крім того, автор розвинула метод рейтингування науково-педагогічних та наукових працівників за публікаційною активністю (с.283-291), удосконалила інструментарій моделювання фінансово-економічної результативності системи ННТД (с.291-304).

У п'ятому розділі «Стратегія розвитку наукової і науково-технічної діяльності у закладах вищої освіти» (с.310-387) Жук Л.В. розглянула особливості стратегій розвитку закладів вищої освіти (с.310-349), розвинула положення з

формування та використання стратегії наукової і науково-технічної діяльності, які вирізняються визначенням підцілей, установленням конкретних завдань, запланованих заходів з їх реалізування, ключових показників результативності ННТД, а також чинників, які визначають можливість реалізування стратегії (с.350-382).

Наукова новизна

положень, висновків та результатів дисертаційної роботи

Представлені у дисертаційній роботі Жук Л.В. положення, висновки та результати характеризуються науковою новизною, та у сукупності вирішують проблему розроблення теоретико-методологічних та методико-прикладних засад формування та розвитку систем наукової і науково-технічної діяльності у закладах вищої освіти.

В дисертаційному дослідженні запропоновано авторське формулювання поняття «науково-технічна діяльність» як діяльність, спрямовану на одержання і використання нових знань для розв'язання технологічних, інженерних, економічних, соціальних та гуманітарних проблем, основними видами якої є прикладні наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки (с. 45-47 дисертації, с.11 автореферату). Виокремлені дисертантом сутнісно-змістові ознаки науково-технічної діяльності можуть бути використані під час законопроектної роботи Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти при підготовці змін до профільних законів України. Результат підтверджено публікаціями № 1, 4, 9 автореферату).

Дисертантом запропоновано структурну декомпозицію системи наукової і науково-технічної діяльності за такими ознаками: функціональною спрямованістю; управлінням; забезпеченням. Розроблення декомпозиції системи за підсистемами в межах різних ознак (с. 110-112 дисертації, с.11-13 автореферату) та аналізування сутності кожної із підсистем дає змогу сформулювати уявлення про внесок кожної з них у загальний результат системи наукової і науково-технічної діяльності, встановити причинно-наслідкові зв'язки між підсистемами, а також виявити вплив різних чинників на ці підсистеми. Результат підтверджено публікаціями № 1, 13, 28 автореферату.

В дисертаційній роботі здобувач наукового ступеня розробила моделі взаємодії підсистем системи наукової і науково-технічної діяльності, виокремлені за ознакою забезпечення, між собою та з компонентами зовнішнього середовища. Дисертантом охарактеризовано сутність взаємодій, представлено перелік функцій, що здійснюють компоненти кожної із підсистем щодо виконання НДР та підготовки докторів наук і докторів філософії (кандидатів наук) (с. 124-173 дисертації; с.12-13 автореферату). Результат підтверджено публікаціями №1, 13,19 автореферату.

Розвинуто структуру підсистеми інформаційного забезпечення наукової та науково-технічної діяльності (с. 155-163 дисертації, с.13-14 автореферату). Компонентами підсистеми запропоновано сукупність інформаційних ресурсів наукової і науково-технічної діяльності та інформаційних сервісів та систем, які надають можливість роботи (доступу та опрацювання) з електронними інформаційними ресурсами. До інформаційних ресурсів віднесено наукові, навчально-методичні, інформаційні ресурси, які регулюють наукову і науково-технічну діяльність, інформаційні ресурси, які відображають сутність та результативність наукової і науково-технічної діяльності ЗВО. Результат підтверджено публікаціями №1, 13, 19 автореферату.

В дисертаційній роботі автор побудувала концептуальну модель системи наукової і науково-технічної діяльності у формі структурно-логічної послідовності реалізування її процесу (с. 173-175 дисертації, с.14-15 автореферату). Вхідними параметрами системи запропоновано фінансові, кадрові, інформаційні та матеріальні ресурси. Вихідними параметрами системи автор пропонує вважати наукову і науково-технічну продукцію; бібліометричні показники; кошти, залучені на виконання наукових досліджень та розробок; результати, які засвідчують визнання високого рівня наукових досліджень; прилади та обладнання; а також підготовлених докторів наук та докторів філософії (кандидатів наук). Результат підтверджено публікаціями №1, 9, 13, 19, 27 автореферату.

Автором удосконалено типологізацію систем наукової і науково-технічної діяльності (с. 176-195 дисертації; с.14-15 автореферату): виокремлено сукупність систем ННТД закладів вищої освіти за такими ознаками, як галузева спрямованість університету, кількість суб'єктів наукової і науково-технічної діяльності, джерела фінансування наукової і науково-технічної діяльності,

ступінь складності організаційної структури науково-дослідної частини, розвиненість наукової інфраструктури, територіальне охоплення ринку наукової і науково-технічної продукції. Результат підтверджено публікаціями №1,14 автореферату.

Серед найбільш значущих результатів слід відзначити й удосконалення теоретико-методологічних положень симптоматичної діагностики системи наукової і науково-технічної діяльності, яка передбачає добір індикаторів за підсистемами, виокремленими за функціональною спрямованістю. Автор обґрунтувала пропонувані нормативно-критеріальні значення для обраних індикаторів, встановлені із урахуванням динамічного аналізу (вивчення показників у динаміці), порівняльного аналізу (зіставлення фактичного значення показника із максимальним значенням серед ЗВО), еталонного аналізу (порівняння фактичного значення показника з еталонним значенням, встановленим як допустиме), (с. 201-228 дисертації, с.15-16 автореферату) та здійснила порівняльне оцінювання результативності систем ННТД вітчизняних ЗВО (с. 228-261 дисертації, с.16-19 автореферату). Результат підтверджено публікаціями №1, 10, 11, 12, 14, 25, 26 автореферату.

В дисертаційній роботі розвинуто систематизацію критеріїв для преміювання науково-педагогічних та наукових працівників за наукові досягнення (с. 276-280 дисертації, с.20 автореферату), автор запропонувала доповнити існуючі критерії преміювання такими критеріями як наукове керівництво (консультування) здобувачами наукового ступеня доктор філософії (доктор наук) з числа іноземців; комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності, власником яких є ЗВО; отримання нагороди "Scopus Awards Ukraine" або "Web of Science Awards Ukraine". Результат підтверджено публікаціями №1, 21 автореферату.

Дисертант удосконалила інструментарій мотивування наукових і науково-педагогічних працівників на засадах оцінювання їхньої публікаційної активності (с. 283-291 дисертації, с.20-22 автореферату). Запропонований метод полягає у формуванні рейтингу публікаційної активності наукових та науково-педагогічних працівників за показником, що розраховують як середньозважену кількість наукових публікацій (монографій, статей, матеріалів конференцій) за визначений період. Автором обґрунтовано, що метод може бути використаний серед інших інструментів оцінювання діяльності наукових та науково-

педагогічних працівників при комплексній атестації наукової результативності ЗВО. Результат підтверджено публікаціями №1, 7 автореферату.

В дисертаційній роботі розвинуто інструментарій моделювання фінансово-економічної результативності системи наукової та науково-технічної діяльності (с. 291-304 дисертації, с.22-25 автореферату). Автором побудовано багатofакторні регресійні моделі, що описують залежність результатних ознак (обсягів надходжень до загального та спеціального фондів бюджету університету за рахунок виконання наукових досліджень і розробок та в межах КПКВК 2201160 “Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики”) від виокремлених пояснювальних змінних (відповідно: кількості опублікованих статей у фахових виданнях та виданнях, індексованих НБД Scopus, обсягу надходжень до спеціального фонду за виконання наукових досліджень і розробок; чисельності докторів та кандидатів наук (штатних працівників університету), кількості аспірантів та докторантів, зарахованих за кошти фізичних та юридичних осіб, обсягу державного замовлення на підготовку в докторантурі та аспірантурі). Результат підтверджено публікаціями №1,15 автореферату.

Розвинуто положення з формування та використання стратегії наукової і науково-технічної діяльності, які включають визначення підцілей, установлення конкретних завдань, планування заходів з їх реалізування, формулювання ключових показників результативності ННТД, а також чинників, які визначають можливість реалізування стратегії (с. 350-381 дисертації, с.25-26 автореферату). Запропоновано ключові показники результативності виконання стратегії. Застосування запропонованого інструментарію дасть змогу керівникам інституційного рівня управління закладів вищої освіти творчо вибудувати ефективну політику наукової і науково-технічної діяльності та вживати заходів щодо її реалізування. Результат підтверджено публікаціями №1,16,17,18,33 автореферату.

Практична та теоретична цінність положень, результатів та висновків дисертаційної роботи

Дисертаційне дослідження Жук Л.В. має практичну цінність для закладів вищої освіти, які виконують фундаментальні та/або прикладні наукові

дослідження, мають розвинену інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів та провадять інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти.

Застосування отриманих дисертантом результатів дасть змогу керівникам закладів вищої освіти реалізовувати управлінські дії, що зорієнтовані на досягнення поставлених цілей щодо забезпечення якості вищої освіти та конкурентоспроможності результатів наукових досліджень на міжнародному та національному ринках освітніх і наукових послуг, творчо вибудовувати ефективну політику наукової і науково-технічної діяльності та вживати заходів щодо її реалізації.

Удосконалений Жук Л.В. інструментарій мотивування наукових і науково-педагогічних працівників на засадах оцінювання їхньої публікаційної активності дасть змогу керівникам науково-навчальних та наукових підрозділів закладів вищої освіти здійснювати порівняльне аналізування діяльності працівників та оцінювати внесок кожного з них у результативні показники підрозділу та університету загалом. Метод може бути складовою серед інших інструментів оцінювання діяльності наукових та науково-педагогічних працівників при комплексній атестації наукової результативності ЗВО.

Основні положення та результати дисертаційного дослідження використано у законопроектній діяльності Комітету з питань науки і освіти Верховної ради України (довідка №04-23/15-24 від 7 травня 2019 р.), діяльності Міністерства освіти і науки України (довідка №1/11-7180 від 5 серпня 2019 р.) та впроваджено у діяльність закладів вищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка (довідка № 056/230 від 4 квітня 2019 р.), Національного університету біоресурсів та природокористування (довідка №0899 від 5 квітня 2019 р.), Львівського національного університету імені Івана Франка (довідка № 1581-Н від 2 травня 2019 р.), Запорізького національного технічного університету (довідка № 39-03/1217 від 04.04.2019 р.), Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (довідка №46-40-80 від 3 квітня 2019 р.), Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя (довідка № 2/28-868 від 08 квітня 2019 р.), Вінницького технічного університету (довідка № 15-71 від 2 квітня 2019 р.).

Разом усі публікації формують особливий доробок автора та повною мірою відображають зміст дисертації елементи наукової новизни та

Отримані результати дисертаційної роботи впроваджено у навчальний процес Національного університету «Львівська політехніка» при викладанні дисциплін “Діагностика адміністрування та результатів бізнесу”, “Стратегічний менеджмент”, “Проектний менеджмент” для студентів спеціальності 073 “Менеджмент” спеціалізацій “Управління інноваційною діяльністю” та “Бізнес-адміністрування” (довідка № 67-01-793 від 16 квітня 2019).

Практичну цінність отриманих результатів засвідчує їхнє впровадження в діяльність Національного університету «Львівська політехніка». Зокрема, основні положення та висновки дисертаційної роботи Жук Л.В. використано при розробленні стратегічного плану розвитку Львівської політехніки до 2025 р. (довідка № 67-01-892 від 26 квітня 2019). Запропонована методика формування рейтингів науково-педагогічних та наукових працівників за індексом публікаційної активності використовується для щорічного моніторингу наукової публікаційної активності штатних науково-педагогічних, наукових працівників, докторантів та аспірантів Національного університету «Львівська політехніка» (довідка №68-50-221 від 02 липня 2019). Критерії, запропоновані дисертантом для преміювання науково-педагогічних та наукових працівників за наукову результативність, використано при удосконаленні Положення про матеріальне заохочення науково-педагогічних, педагогічних, наукових та інженерно-технічних працівників і докторантів Національного університету «Львівська політехніка» (довідка № 67-01-1465 від 24 липня 2019).

Повнота викладу положень, висновків та рекомендацій дисертації в опублікованих наукових працях

Основні положення та результати дисертаційної роботи відображені у фахових наукових виданнях (у тому числі таких, що індексуються наукометричними базами даних) та у матеріалах наукових конференцій. За темою дисертаційної роботи автор опублікувала 33 публікації, зокрема одноосібну монографію, 20 публікацій у фахових наукових виданнях (з них 5 у виданнях, індексованих наукометричною базою Index Copernicus), 7 тез доповідей за результатами участі в конференціях.

Разом усі публікації формують необхідний доробок автора та повною мірою відображають представлені у дисертації елементи наукової новизни та

основні теоретико-методологічні і методико-прикладні положення. З-поміж наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ідеї та висновки, які є результатом особистих досліджень здобувача, про що зазначено у переліку публікацій в авторефераті дисертації (с.30-34 автореферату).

Зазначене вище дає підстави стверджувати, що наукові результати, представлені у дисертаційній роботі Жук Л.В., отримані нею особисто.

Відповідність автореферату змісту дисертаційної роботи

Автореферат дисертації за структурою та змістом відповідає дисертації. За структурою, оформленням, змістовим наповненням та рівнем наукової новизни наведених результатів автореферат відповідає вимогам МОН України й дозволяє сформулювати цілісне уявлення про дисертаційну роботу.

Зауваження до дисертаційної роботи та дискусійні положення

1. При аналізуванні трактування понять «наукова діяльність» і «науково-технічна діяльність» (с. 45-47 дисертації, с. 9 автореферату) автор подає тлумачення цих понять із законодавчої точки зору, не заглиблюючись в їхню онтологічну та гносеологічну сутність.

2. Важливою умовою ефективного функціонування системи наукової і науково-технічної діяльності закладів вищої освіти є її зв'язок з інноваційною діяльністю. Тому інноваційну діяльність доцільно було б ввести як одну із підсистем в систему наукової і науково-технічної діяльності у декомпозиції системи (рис.2.1, с.110-121 дисертації, рис.1., с.11 автореферату).

3. Автор наводить перелік функцій компонентів підсистеми у межах взаємодії з іншими підсистемами системи ННТД ЗВО, а також компонентами зовнішнього середовища (с.121-173 дисертації, с.12-13 автореферату), однак слід було б докладніше розкрити зміст представлених функцій та конкретних заходів.

4. Окремі нормативно-критеріальні значення індикаторів симптоматичної діагностики системи наукової і науково-технічної діяльності закладів вищої освіти можуть бути суперечливими. Наприклад, високе значення (0,9) рівня забезпечення працівниками з найвищою кваліфікацією, на думку

автора, зумовлює високу наукову результативність та гарантію якості освітніх і наукових послуг ЗВО (табл.3.2, с. 217 дисертації, с. 17 автореферату). Однак при цьому не враховано такий фактор, як старіння кадрів.

5. Для забезпечення більшої достовірності та надійності результатів при побудові багатофакторних регресійних моделей для дослідження доцільно було б взяти більший часовий інтервал, ніж 15 років (табл. 4.8, с.298 дисертації, табл.3, с.23 автореферату).

6. Варто було би ретельніше деталізувати сутність планування наукової і науково-технічної діяльності у закладах вищої освіти (рис.1.10, с. 76 дисертації), виокремивши його етапи.

7. Можна було б докладніше розкрити зміст концептуальної моделі системи наукової і науково-технічної діяльності (рис.2.15, с. 173 дисертації, рис. 3, с.14 автореферату), показавши вплив чинників зовнішнього і внутрішнього середовища.

8. Робота містить чимало таблиць, які за обсягом перевищують одну сторінку. Такі таблиці доцільно було б перенести в додатки, особливо ті з них, матеріал яких не відображає безпосередніх результатів досліджень (наприклад, табл. 1.14 – підходи до трактування поняття «система», яка розміщена аж на 4 сторінках).

Зазначені дискусійні положення та зауваження не змінюють загальної позитивної оцінки виконаної роботи та не применшують її важливості.

Підпис д.т.н., проф. Батченко Л.В. завідувач

Загальна оцінка дисертації,

її відповідності існуючим вимогам та висновки

Дисертаційна робота Жук Л.В. є самостійним, завершеним науковим дослідженням, в якому відображено нові науково-обґрунтовані результати та вирішено актуальну проблему розроблення теоретико-методологічних та прикладних засад формування та розвитку систем наукової та науково-технічної діяльності закладів вищої освіти. Мету, поставлену у дисертації, досягнуто, завдання виконано, тему розкрито. Робота характеризується високим науково-теоретичним рівнем, та є практично значущою.

Дисертаційна робота підготована державною мовою, оформлена відповідно до вимог, встановлених Міністерством освіти і науки України, та

67 12 99/

відповідає паспорту спеціальності 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Автореферат дисертації за структурою та технічним оформленням відповідає вимогам, визначеним наказом МОН України.

Враховуючи зазначене вище, та відповідність дисертації вимогам, які висуваються Міністерством освіти і науки України та Кабінетом Міністрів України (Постанова №567 від 24 липня 2013 р., пп. 9,10,12,13,14), до робіт на здобуття наукового ступеня доктора наук, її автор – Жук Лілія Володимирівна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Актуальність теми дисертації

Офіційний опонент,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри готельно-
ресторанного і туристичного бізнесу
Київського національного
університету культури і мистецтв

Л.В.Батченко

Підпис д.е.н., проф. Батченко Л.В. засвідчую:

Учений секретар Вченої ради
Київського національного
університету культури і мистецтв,
кандидат педагогічних наук, доцент

Н.А.Гайсинюк